

UTVECKLING TURISMEN I SVERIGE 2014

Utveckling turismen i Sverige 2014, samt beskrivning av definition av turismen, källhänvisning och hur TEM[®] genomförs.

Inklusive åren 2005-2013

INNEHÅLL

Utveckling turismen i Sverige 2014	3
Definition	12
Källor	13
Genomförande	16
Vanliga förkortningar inom turism	17
Presentation av RESURS	18

Resultat för 2014 har utförts med färre intervjuer i TDB än tidigare år. Detta beror på Tillväxtverket för närvarande inte köper Rese- och TuristDataBasen, TDB för den nationella statistiken. RESURS har dock ett tillräckligt stort underlag av data för att garantera och leverera marknadens bästa resultat.

Denna rapport är utförd av Lars Paulsson
25 februari 2015

© RESURS för Resor och Turism i Norden AB
STOCKHOLM • TEL 08-559 232 40 • resurs@resurs.turism.se

Denna rapport bör huvudsakligen användas för köparens
interna bruk och för det ändamål den är köpt.
Om rapporten citeras är vi tacksamma om källan "RESURS" anges.

UTVECKLING TURISMEN I SVERIGE 2014

De viktigaste faktorerna som påverkar resandet är vädret, ekonomin och olika typer av omvärldshändelser. För att få en uppfattning om utvecklingen av turismen internationellt, regionalt och lokalt, måste hänsyn tas till dessa faktorer i Sverige och omvärlden.

Fritidsturismen i Sverige påverkats mycket av vädret, speciellt under somrarna, men också på grund av snötillgången under vintrarna. Bra respektive dåligt sommarväder påverkar främst enklare boendeformer som camping, eget fritidshus, m fl. För vädret finns dock stora regionala variationer.

- △ Vintersäsongen 2014 var kortare än normalt och påverkade vinterturismen negativt. Sommarsäsongen var betydligt varmare och torrare än en genomsnittlig sommar det senaste decenniet. Detta innebär oftast ett större resande, men att konsumtionen per dygn minskar.
- △ Våren 2013 var snörik i en stor del av landet och skidturismen gynnades av detta. Sommaren var extremt torr och huvudsakligen bra sommarväder utan speciella värmetoppar.
- △ Våren 2012 blev åter kortare vad avsåg snötillgång. Vädret under sommaren var sämre än en normal sommar med en del stora regnmängder och kyligare än normalt. Finanskris påverkade resandet vilket mest märktes på minskat antal sydeuropeiska övernattningar i Sverige.
- △ Våren 2011 blev kortare än normalt vad avsåg snötillgång och året avslutades utan snö. Vädret under sommaren var, både regn- och temperaturmässigt, som ett snitt för senaste åren, men med stora regionala skillnader. T ex var det extremt regnigt i södra och sydöstra Sverige.
- △ Våren 2010 var det god snötillgång i hela Sverige och även skidanläggningar i Götaland slog nya rekord. Sommaren hade en kylig inledning, men från midsommar var det mycket bra väder under drygt en månad.
- △ Våren 2009 var det god snötillgång och de flesta skidområden hade nya omsättningsrekord. Sommarvädret var sämre än snittet med en kort period av värme i början av juli. Finanskrisen innebar ett kraftigt minskat affärsresande med negativa resultat för flyg och hotell i Sverige.
- △ Våren 2008 var mycket positiv med god snötillgång och positiva siffror för fjällen. Sommaren var dålig förutom en kort period i slutet av juli. Året avslutades med en finanskris som innebar ett kraftigt minskat affärs-, och fjärrresande, men också stor minskning för flyg- och biltrafik.
- △ Våren 2007 var det snöbrist som påverkade vinterturismen negativt. Sommaren var en av de vädermässigt sämre på många år, sämsta sen år 2000.

- △ Vintern och våren 2006 hade en god snötillgång i stora delar av Sverige. Sommaren inleddes med varm och solig juni och juli. Hösten var regnig med rekordnederbörd på många orter, sammantaget dock en bra sommar. November och december hade värmerekord vilket påverkade inledningen på vintersäsongen.
- △ Sommaren 2005 inleddes med extremt kallt väder hela juni, en kort period av värme och sol de tre första veckorna i juli och därefter regnigt fram till början av september.
- △ Sommaren 2004 tillhörde en av de sämre det senaste decenniet med mycket regn.
- △ Sommaren 2003 erbjöd ett väder som var det bästa sen mätningar startade med tropisk värme under en stor del av sommaren.

Här finns också andra faktorer som påverkat resandet i och till Sverige, delvis med stora lokala variationer. De viktigaste faktorerna de senaste åren har varit följande:

- △ **2010-2014** Finanskrisen påverkar även fritidsresandet eftersom många sydeuropeiska länder har finansiella problem. Speciellt 2012 innebar detta kraftig minskning av sydeuropeiska övernattningar i Sverige. Oroligheter i Arabvärlden begränsade också resor till Egypten och andra länder.
- △ **2011** Vulkanutbrott på Island stoppade flygtrafik i norra Europa under delar av maj.
- △ **2009** Finanskrisen påverkade affärsresandet negativt
- △ **2008** Finanskrisen i slutet av året och bensinpriset når upp till 14:- per liter
- △ **2005** Bensinpriset i Sverige når upp till 12:-/liter

Här finns också andra faktorer som påverkat internationellt resande som SARS (Asien och Kanada), krig i Irak och Israel, flodvågskatastrofen i Asien, vulkanutbrott på Island, terrordåd i Madrid, London, Bali, Sri Lanka och Egypten. Dessa händelser har påverkat ett antal länder, men kan också ha påverkat det globala resandet mer eller mindre.

Fritidsresandet styrs främst av väder och ekonomi.

Affärsresandet styrs främst av ekonomi och omvärldshändelser.

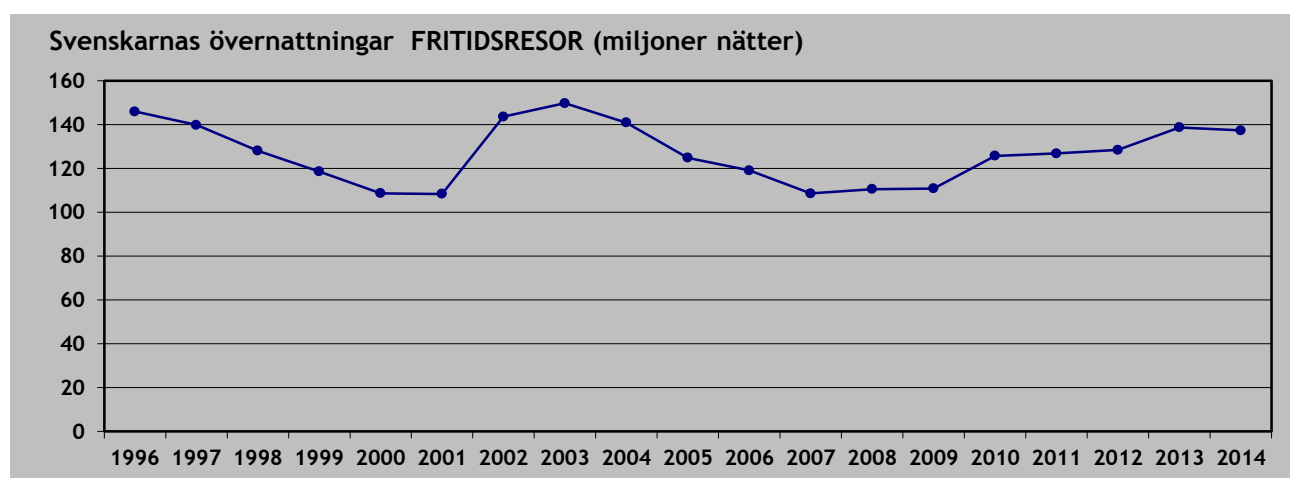
SVENSKARNAS FRITIDSRESOR I SVERIGE

Övernattningsresor i Sverige

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Övernattningar i miljoner	124,9	119,1	108,6	110,6	110,9	125,8	126,9	128,5	138,8	137,4

2003 var ett rekordår avseende övernattningar, kanske främst beroende på extremt bra sommarväder. 2004-07 minskade antalet övernattningar, dels beroende på sämre sommarväder och dels beroende på kortare vintersäsong. Mindre ökning 2008 och 2009 avsåg främst kommersiella övernattningar för hotell och stugor, men ökningarna 2010, 2011, 2012 och 2013 avsåg de flesta boendeformer. 2014 innebar en näst intill oförändrat antal övernattningar.

Övernattningar hos släkt och vänner har svarat för de stora minskningarna, från 70 miljoner övernattningar 2003 till 47 miljoner 2009, men har legat på cirka 50 miljoner de fem senaste åren. Övernattningar i egna fritidshus har legat på ungefär samma nivå fram till 2009 med cirka 30 miljoner övernattningar, men har ökat de fem senaste åren till drygt 43 miljoner både 2013 och 2014, den högsta nivån på 10 år. Svenska fritidsgäster på hotell har ökat de senaste åren. De övriga kommersiella boendeformerna stugbyar, vandrarhem och camping har förändringar som mer följer vädersituationen respektive år.

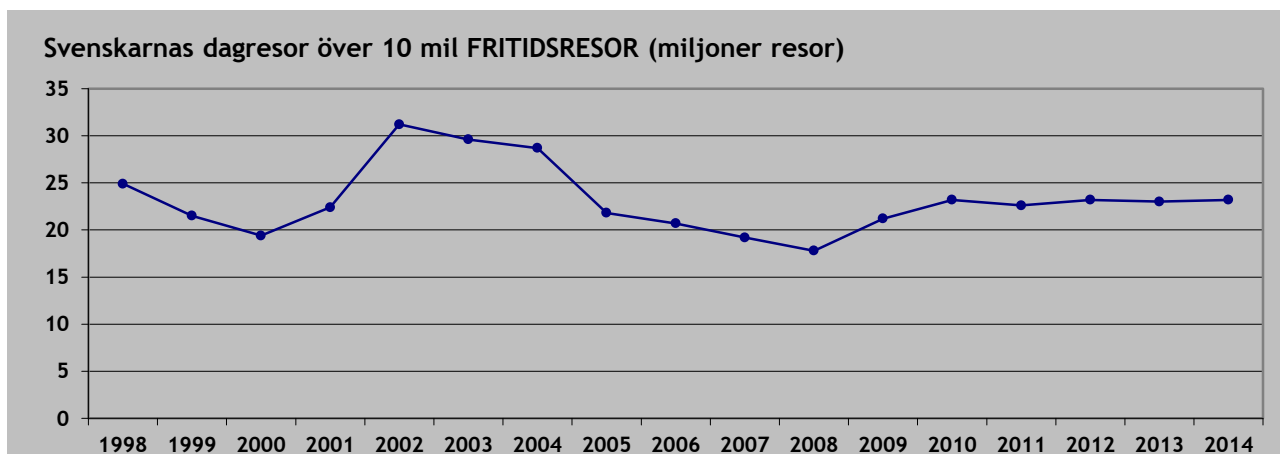

Dagresa över 10 mil i Sverige

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dagresor i miljoner resor	21,8	20,7	19,2	17,8	21,2	23,2	22,6	23,2	23,0	23,2

Utvecklingen för dagresor, över 10 mil, följer i stort sett utvecklingen för övernattningsresor med många resor de fina somrarna 2002-04. Turistresor, resor under 10 mil men enligt angiven definition, bör ha ökat, vilket stöds av positiv omsättningsutveckling för köpcentra och statistik från Transportstyrelsen.

Från 2013 mäts alla dagresor i TDB oavsett reslängd, se under rubrik på sidan 8.

SVENSKARS AFFÄRSRESOR I SVERIGE

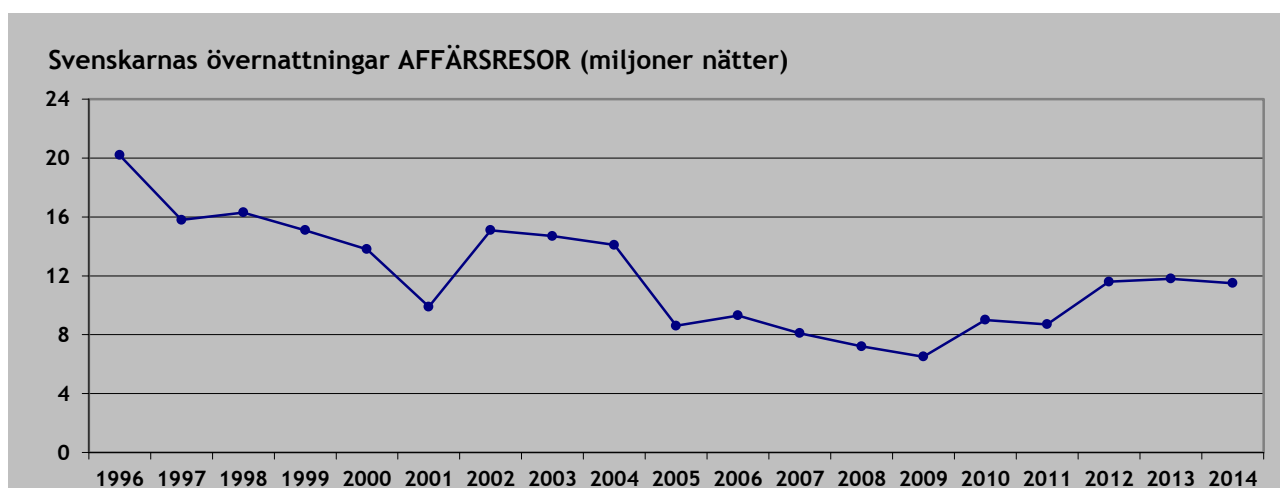
Övernattningsresor i Sverige

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Övernattningar i miljoner	8,6	9,3	8,1	7,2	6,5	9,0	8,7	11,6	11,8	11,5

Det finns stora variationer för övernattningar i tjänsten mellan åren. Detta avser främst enklare former av boende, som kanske främst nyttjas av hantverkare och lägre tjänstemän. För kommersiellt boende är variationerna mindre, men minskningar märks för hotellen 2008 och 2009 för att sen öka mycket 2010 och 2012 och lägre ökning 2011 och 2013 av affärsgäster på hotellen.

Övernattningar för affärsresor hade en stor nedgång 2001, dels beroende på lågkonjunktur, dels beroende på terrordåden den 11 september. 2005 kom åter en nedgång och finanskrisen påverkade 2008 och 2009 med färre resor och färre övernattningar per resa. 2010 ökade dock antalet övernattningar mycket. Trots minskning 2011 så ökade antalet resor. Däremot stannade resenärerna borta färre nätter per resa.

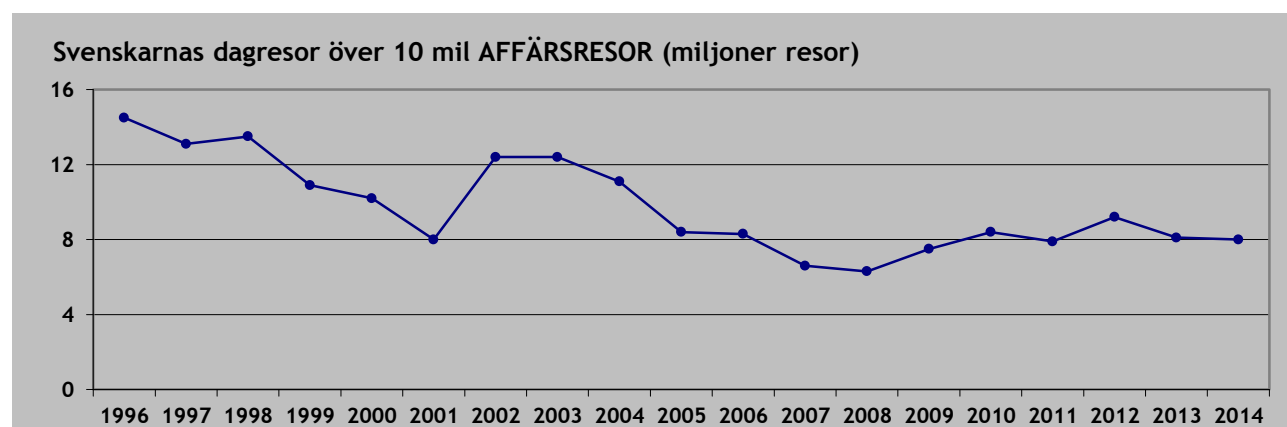
2012-2014 innebar motsatt effekt jämfört med 2011. Antalet resor ökade och resenärerna stannade borta längre tid per resa varför övernattningarna ökade mycket.

Dagresa i Sverige över 10 mil

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dagresor i miljoner resor	8,4	8,3	6,6	6,3	7,5	8,4	7,9	9,2	8,1	8,0

Affärsresor över dagen visar lite annorlunda utveckling för affärsresor med övernattning. Dagresor 2009 ökade, kanske som kompensation för färre övernattningsresor. 2011 minskade antalet resor något, men resenärerna spenderade mer per resa och höjde därmed den totala omsättningen. 2012 ökade antalet resor igen, men resenärerna spenderade mindre per resa än 2011. Under 2013 och 2014 var det åter färre antal dagresor (resor som var minst 10 mil enkel väg). Från 2013 mäter TDB alla dagresor, se mer sidan 8.

Förändringar 2008-2014 i Sverige för några boendekategorier (i 1000-tal övernattningar)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	13-14
Hotell (SCB/Tillväxtverket)	25 921	26 028	27 365	28 082	28 599	29 480	31 109	+ 5,5 %
Stugbyar (SCB/Tillväxtverket)	3 685	3 285	3 312	2 954	2 964	2 603	2 868	+ 10,2 %
Vandrarhem (SCB/Tillväxtverket)	2 899	2 928	2 957	3 040	3 115	3 136	3 318	+ 5,8 %
Camping (SCB/Tillväxtverket)	13 725	14 476	14 443	14 654	14 068	14 539	15 194	+ 4,5 %
SoL, förmedlad stuga/lgh (SCB)	4 139	4 352	4 489	4 171	4 104	4 025	4 104	+ 2,0 %
Privat hyrd stuga/lgh (TDB)	4 780	7 243	7 206	6 427	5 111	7 159	6 614	- 7,6 %
Fritidshus eget (TDB)	29 983	28 308	32 373	35 986	40 655	43 884	44 020	+ 0,3 %
Släkt/vänner (TDB)	50 686	46 912	53 873	51 362	49 077	51 116	50 504	- 1,2 %
Fritidsbåt (TDB)	1 542	1 397	1 744	1 872	2 437	2 133	2 174	+ 1,9 %
Vild camping (TDB)	2 141	1 931	3 043	2 613	2 399	3 333	3 514	+ 5,4 %
Totalt övernattningar (TDB)								
av svenskar i Sverige	117 767	117 315	134 742	135 593	140 112	150 616	148 935	- 1,1 %
Övernattningar hos släkt/vänner								
av utländska besökare (TDB)	13 046	12 473	13 647	12 905	18 928	19 992	22 170	+ 10,9 %

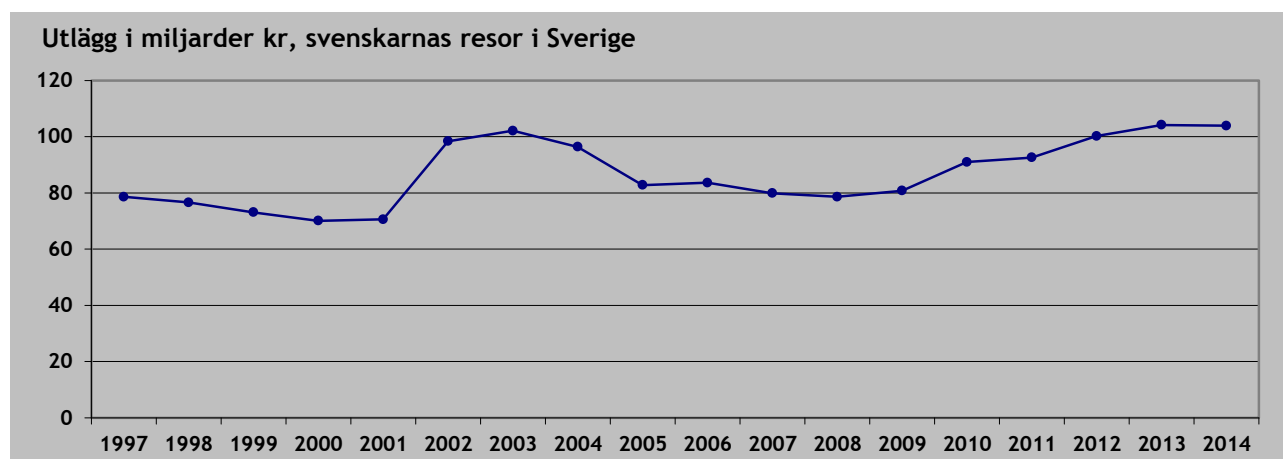
Källor: SCB/Tillväxtverket = Statistiska Centralbyrån/Tillväxtverket och TDB = Rese- och TuristDataBasen.

Observera att de fyra första boendekategorierna inkluderar utländska övernattningar i Sverige, men TDB visar bara svenska övernattningar förutom sista punkten.

Utländska övernattningar hos släkt och vänner tas fram med ny metod från 2012 och är därför inte helt jämförbar med tidigare års resultat. Från 2012 sker intervjuer löpande hela året mot att det tidigare år gjorts intervjuer i början av varje år om besök de senaste 12 månaderna. Detta innebär en lägre glömskeeffekt och att resultatet från 2012 blir mer tillförlitligt.

Totala antalet svenska övernattningar för resor i Sverige är nästan oförändrat de två senaste åren. Det var en stor ökning mellan 2009 och 2010, samt mellan 2012 och 2013. Konsumtionen var näst intill oförändrad mellan 2013 och 2014. Orsaken till detta kan vara att det fina sommarvädret mer inbjöd till sol och bad när det en regnig sommar mer inbjuder till shopping.

KONSUMTION

NYHET, Mätning av alla turistiska dagresor

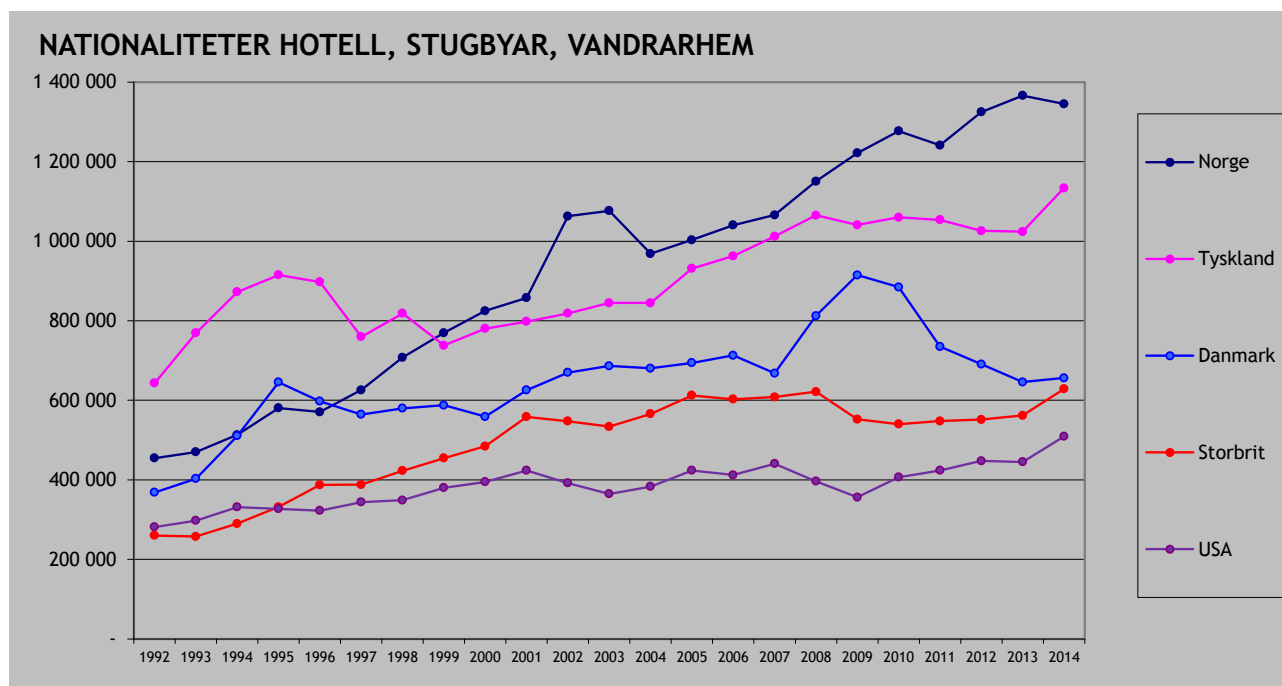
När TDB startades 1989 beslutades att man bara skulle mäta dagresor som var längre än 10 mil enkel väg. Från 2013 sker dock intervjuer av alla turistiska dagresor, oavsett reslängd. Med turistisk dagresa avses att den faller inom den definition som WTO/Tillväxtverket beslutat. För att få jämförelse med tidigare år särredovisar vi också dagresor som är längre än 10 mil. Korta dagresor ger följande resultat för Sverige:

(i 1 000-tal)	Fritid		Affär		TOTALT	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Dagresor över 10 mil	22 986	23 198	8 108	7 957	31 094	31 155
Kortare dagresor	44 333	46 368	8 127	8 166	52 460	54 534
ALLA DAGRESOR	67 319	69 566	16 235	16 123	83 554	85 689

UTVECKLING FÖR VIKTIGA NATIONALITETER

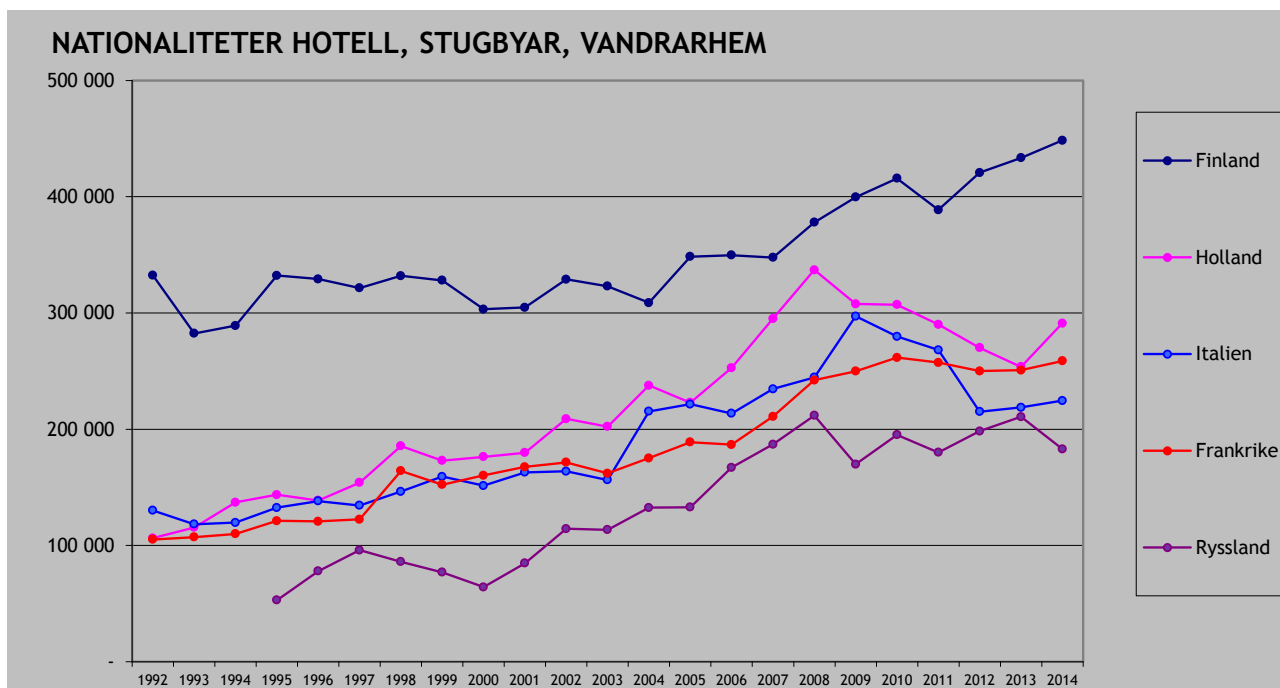
Det utländska resandet till Sverige har ökat mycket de senaste åren. För övernattnings hos släkt och vänner i Sverige, enligt TDB, avser detta mest från de nordiska grannländerna samt Tyskland, USA, Polen och Storbritannien. Här märks också stora ökningar från länder där Sverige haft stor invandring, staterna på Balkan, Iran och Thailand, men också från Frankrike och Spanien.

För hotell, stugbyar och vandrarhem visas här två diagram för de 10 största nationaliteterna. Det första avser de fem största och det andra visar nationaliteterna på plats 6-10. Camping är inte medtaget då denna kategori inte särredovisar flera av nationaliteterna. Under 2014 var det 3 439 597 utländska övernattnings på camping, en ökning med + 4,0 % från 2013. Fyra nationer, Norge, Danmark, Tyskland och Nederländerna svarade för 90 % av dessa. Norge har 53 % av alla utländska övernattnings på camping och tillsammans med Tyskland svarar dessa två för 77 %.

Diagrammen blir lite annorlunda om de visas enbart för hotellen. Fyra nationer har många övernattnings i stugbyar och vandrarhem, Norge, Tyskland, Danmark och Nederländerna. Motpolen är exempelvis Italien, Frankrike, USA och Japan som har få övernattnings i dessa boendeformer. Sett på längre sikt har många nationer en positiv utveckling, undantaget är Danmark och delvis Storbritannien. Största ökningarna senaste åren har Norge. För danskar är skidåkning viktigt och bland annat snöbristen de senaste åren har inneburit minskat antal övernattnings.

De fem största nationerna har 47,8 % av alla utländska övernattnings i hotell, stugbyar och vandrarhem. Om även camping inräknas ökar dominansen för Norge, Tyskland och Danmark. Utländska fritidshusägare i Sverige kommer också främst från dessa tre länder.

Observera att diagrammen har olika skalor, samt att Ryssland bara finns särredovisat från 1995. Tabellen nedan visar utvecklingen för de 16 största nationaliteterna de senaste åren. De europeiska nationer som visar större procentuell ökning 2014 var Tyskland, Storbritannien, Nederländerna, Belgien och Spanien men i volym ökade Tyskland mest. Utländska övernattningar ökade med + 9,1 % 2014, varav utomeuropeiska övernattningar ökade med + 21,7 %. Det finns bara ytterligare fem nationer som har mer än 100 000 övernattningar och det är Kina, Schweiz, Polen, Spanien och Belgien.

16 STÖRSTA NATIONALITETER FÖR ÖVERNATTNINGAR I HOTELL, STUGBYAR OCH VANDRARHEM

	2011	Ändring fr 2010	2012	Ändring fr 2011	2013	Ändring fr 2012	2014	Ändring fr 2013
1 Norge	1 241 149	- 2,5 %	1 324 821	+ 7,3 %	1 365 919	+ 3,3 %	1 345 062	- 1,5 %
2 Tyskland	1 053 755	- 0,3 %	1 026 031	- 1,9 %	1 023 744	- 0,2 %	1 133 503	+ 10,7 %
3 Danmark	735 060	- 16,7 %	690 649	- 6,0 %	645 925	- 6,3 %	656 202	+ 1,6 %
4 Storbritannien	547 798	+ 0,2 %	551 373	+ 0,5 %	561 707	+ 2,4 %	628 429	+ 11,9 %
5 USA	423 769	+ 3,9 %	447 503	+ 6,5 %	445 022	- 0,8 %	500 193	+ 12,4 %
6 Finland	388 657	- 6,2 %	420 649	+ 9,1 %	433 395	+ 3,5 %	448 364	+ 3,5 %
7 Nederländerna	290 081	- 5,8 %	270 038	- 6,1 %	253 627	- 5,8 %	291 114	+ 14,8 %
8 Frankrike	257 319	- 2,1 %	250 006	- 2,3 %	250 721	+ 0,6 %	258 707	+ 3,2 %
9 Italien	268 191	- 4,3 %	215 151	- 19,0 %	218 822	+ 1,2 %	224 497	+ 2,6 %
10 Kina	146 354	+ 32,1 %	162 436	+ 11,1 %	191 378	+ 17,4 %	204 622	+ 6,9 %
11 Schweiz	156 595	+ 2,6 %	164 890	+ 5,0 %	178 176	+ 7,7 %	195 210	+ 9,6 %
12 Ryssland	180 117	- 7,5 %	198 280	+ 11,1 %	210 749	+ 5,9 %	183 013	- 13,2 %
13 Polen	135 537	+ 22,2 %	167 327	+ 25,2 %	174 981	+ 4,8 %	180 947	+ 3,4 %
14 Spanien	169 804	- 4,5 %	136 014	- 19,6 %	128 880	- 5,9 %	145 915	+ 13,2 %
15 Belgien	94 806	+ 2,6 %	98 309	+ 3,7 %	98 165	- 0,1 %	111 120	+ 13,2 %
16 Japan	93 356	- 2,4 %	100 910	+ 8,7 %	90 239	- 13,6 %	88 524	- 1,9 %

Källa: SCB/Tillväxtverket.

Observera att det är en stor skillnad mellan utländska övernattningar på hotell respektive stugbyar och vandrarhem. I de senare boendeformerna finns en klar dominans för övernattningar från Norge, Tyskland, Danmark och Nederländerna.

Liknande bild gäller också camping och SoL (stugor och lägenheter som hyrs ut via förmedlingsorgan). Även för dessa finns en dominans av några få nationer.

CAMPING 2014

Svenska övernattningar	11 754 119	77,4 %
Utländska övernattningar	3 439 597	22,6 %
Norge	1 825 358	
Tyskland	815 299	
Nederländerna	251 939	
Danmark	189 107	
Schweiz	87 147	

Som synes är det ett stort ”hopp” från Danmark till Schweiz. De fyra största nationaliteterna svarar för 89,6 % av alla utländska övernattningar.

SoL 2014

Svenska övernattningar	2 613 845	63,7 %
Utländska övernattningar	1 490 711	36,3 %
Tyskland	852 896	
Danmark	250 906	
Norge	122 993	
Nederländerna	74 548	
Finland	32 927	

Även här är det ett stort ”hopp” från fjärde till femte plats, Nederländerna till Finland. De fyra största nationaliteterna svarar för 87,3 % av alla utländska övernattningar.

Observera att all statistik som presenteras från SCB i denna rapport är preliminär statistik för 2014, se vidare sidan 14.

DEFINITION AV TURISM

Alla beräkningar är gjorda för att följa ”Turismens begreppsnyckel”, utgiven av Turistdelegationen 1995. Definitionen är framtagen av World Tourist Organization (WTO) på uppdrag av FN där den antogs 1993. Turistdelegationen har svarat för att anpassa denna till svenska förhållanden samtidigt som det fastställts att alla länder inom EU skall följa samma beräkningsprinciper. Turistdelegationens verksamhet flyttades till Nutek 2006 som numera ingår i Tillväxtverket.

Grunddefinitionen: **Aktiviteter som företas av en person som reser från ordinarie bostadsort för övernattnig eller dagbesök. Avsikten kan vara såväl arbete som fritid.**

Definitionen innehåller ett antal undantag (som inte är turism) där de viktigaste kan sammanfattas med att man av olika anledningar är tvungen att åka till en viss plats. De viktigaste av dessa är följande: Arbetspendling, sjukvård, ordinarie skolgång, militärtjänstgöring, ambassad- och konsulatpersonal, asylsökande (invandrarförläggningar).

”Turismens begreppsnyckel” fastställer också att det är resenärens konsumtionsutlägg som skall beräknas. Dessa utlägg avser: logi, livsmedel, restaurang, transport, shopping och aktiviteter.

Turismen delas upp i tre former: Inhemsk (i det område som beräknas), inresande och utresande

Enligt Tillväxtverket kan dessa former nyttjas för ett geografiskt område, t ex församling, kommun eller län. Indelningen, kombinerad med basdefinitionen ”utanför ordinarie bostadsort”, innebär att vi har beräknat effekterna för dem som rest till ett område utanför ordinarie bostadsort, men till ett annat administrativt område.

Bifogad rapport redovisar inresande turism och även inhemsk/inomregional för övernattningar utanför ordinarie bostad. För att få ett resultat på totala rese- och turistindustrin måste utresande turism, genomfartsresenärer och regional shopping läggas till.

Utresande turism/regional shopping

Den utresande turismen avser personer som reser ut från det egna området (där de är bosatta). En stor del av deras utlägg stannar kvar i området i form av utlägg för resan. Dessa ger omsättning och sysselsättning för främst persontransporter med taxi-, tåg-, buss- och flygtrafik samt resebyråer.

För att få med regional shopping mellan olika kommuner kan resvaneundersökningen (RVU) från Statistiska Centralbyrån (SCB) nyttjas och kombineras med regional omsättningsstatistik. Nämnda delar måste läggas till den inresande turismen för att erhålla totala rese- och turistindustrin. Det finns dock ingen anledning att göra beräkningar för dessa eftersom färdiga fakta kan erhållas från SCB regionala omsättningsstatistik, något som RESURS levererar till många kunder.

KÄLLOR

För att beräkna turismens effekter måste alla övernattningar och besök till området kartläggas och den konsumtion som följer av dessa besök och övernattningar specificeras. Sådana uppgifter kommer från:

SCB Inkvarteringsstatistik

Statistiska Centralbyrån (SCB) tar, på uppdrag av Tillväxtverket, in inkvarteringsstatistik för hotell, stugbyar, vandrarhem, camping (från 2008) och kommersiellt förmedlad stuguthyrning (kallad SoL, som står för kommersiell uthyrning av stugor och lägenheter).

För varje enskild natt rapporterar hotell, stugbyar och vandrarhem hur många rum de sålt och hur många gäster de haft, nationalitet för gästerna, logiintäkt samt, för hotellen, målgrupp för rumsförsäljningen. Svarsfrekvensen ligger på knappt 90 % och de som inte svarar vägs i förhållande till likvärdiga anläggningar och i förhållande till tidigare års redovisning. I övrigt gäller följande:

Hotell

Alla hotell som har minst fem rum eller nio bäddar skall lämna statistik till SCB. Förutom ovanstående information skall hotellen ange målgrupp för gästerna som avser en ekonomisk uppdelning enligt följande:

- ▲ Affärgäst: En person som betalar fullt ordinarie pris, normalt måndag till torsdag.
- ▲ Konferensgäst: En person som bor och konfererar på samma hotell.
- ▲ Grupp-gäst: En person som ingår i en grupp och betalar enligt speciellt gruppris.
- ▲ Fritidsgäst: En person som betalar weekend- eller sommarpris.

Målgrupperna avser alltså en ekonomisk uppdelning och detta kan ge en missuppfattning om vilka gäster som verkligen funnits. Problemen kan sammanfattas enligt följande:

- ▲ En affärgäst som övernattat en söndag kväll på grund av ett tidigt möte måndag morgon registreras som fritidsgäst eftersom övernattningen betalas som weekendpris.
- ▲ En fritidsgäst som vill se ett idrottsevenemang en vardagkväll registreras som affärgäst eftersom denne betalar fullt ordinarie pris.
- ▲ En hotellgäst som deltar i en konferens som inte sker på hotellet som denne bor på registreras som affärgäst om övernattningen sker måndag till torsdag eller fritidsgäst under helger.

Stugbyar/Vandrarhem

Alla vandrarhem med mer än nio bäddar skall lämna statistik till SCB och stugbyar med mer än fem stugor eller 20 bäddar skall också lämna statistik. Med stugby avses att anläggningen skall ha en gemensam reception som skall vara bemannad dagtid. Stugbyar och vandrarhem har normalt sämre svarsfrekvens än hotellen. Vandrarhem kan delas upp i två grupper, VF som avser vandrarhem tillhörande STF (Svenska Turistföreningen) och VO som avser övriga vandrarhem.

Camping

Alla campingplatser som är öppna för alla skall lämna statistik till SCB. De enda undantagen är några campingplatser som bara är öppna för medlemmar och som därmed inte tar emot spontangäster. Fram till 2007 beräknades camping som campingnätter (antal tält, husvagnar och husbilar per natt) multiplicerat med 3,134 (beräknat antal personer i varje enhet). Siffran 3,134 avser en undersökning som gjordes för mer än 15 år sedan och när SCB tog över statistiken 2008 tog man in uppgifter på faktiskt antal övernattningar. Det visade sig då att det bodde betydligt färre personer i varje enhet.

Övernattningar på camping registreras för husvagn/husbil, tält, campingstuga respektive lägenhet. För camping finns bara en mindre uppdelning på nationalitet. Detta beror på att de stora volymerna på camping främst avser ett fåtal nationaliteter.

SoL, Stugor och lägenheter uthyrda via förmedling

Det finns ett stort antal företag, organisationer, mm, som förmedlar uthyrning av privata stugor och lägenheter. Dessa rapporterar deras förmedlade övernattningar till SCB. Denna form av statistik finns bara uppdelad på län eftersom många uthyrare inte registrerar i vilken kommun deras enheter finns.

OBSERVERA, SCB redovisar oftast preliminär statistik

De resultat av inkvarteringen som SCB publicerar varje månad kallas preliminär statistik. Detta gäller även den statistik som presenteras i början av februari för föregående år. Under februari och mars varje år kontaktar SCB de anläggningar som inte lämnat statistik och detta korrigeras för att till slut fastställas i slutet av mars. Skillnaden mellan den preliminära och slutliga statistiken brukar vara mindre än 1 % för riket totalt, men större differenser kan finnas på kommunal nivå.

SCB Handelsstatistik

Omsättningsstatistik finns för varje bransch, t ex restauranger, bensinstationer och hotell. I statistiken redovisas bland annat antal företag, omsättning och sysselsättning. RESURS har statistik på detta för alla branscher som påverkas av turismen och för alla kommuner i Sverige, år för år de senaste 20 åren.

Alla företag indelas i branscher enligt en speciell kodning kallad SNI (Svensk näringslivsindelning). Denna justerades senast under 2007 till "SNI 2007". Detta innebar en bättre indelning av företag i respektive bransch. Detta har nyttjats från 2010 års resultat i bifogad rapport.

Data från omsättningsstatistiken används också för beräkning av sysselsättningseffekterna av turismen. Detta har åstadkommit genom ett samarbetsprojekt mellan RESURS och SCB där två databaser har korskörts för att få fram omsättning per anställd i respektive bransch med fördelning ner till kommunnivå.

Rese- och TuristDataBasen, TDB®

TDB startades i full skala 1989 av Sveriges Turistråd. Nu drivs TDB av RESURS och är ett registrerat varumärke. TDB är en marknadsundersökning där 24 000 slumpmässigt utvalda svenskar (minst 2 000 per månad) tillfrågas om sitt resande. Totalt finns data på mer än 500 000 dokumenterade resor i databasen.

Genomförandet av TDB har granskats av ledande svensk expertis vid nio olika tillfällen de senaste 15 åren utan anmärkning. Månadsvis genomförs också kvalitetssäkringar av databasen. Exempelvis använder Tillväxtverket data från TDB vid leveranser av svensk officiell statistik till EU.

Trots uppdelning på många boendekategorier och på svenska län erhålls en bra regional statistik för alla län. Vid hopslagning av data för flera år finns även bra kommunala data för flertalet svenska kommuner. I TDB finns uppgifter på svenskarnas (bosatta i Sverige) resor, övernattningar, boendeform vid övernattning och antal i hushållet som var med på resan. Vidare vad de spenderat under resan, såväl hemma, under resan och på resmålet och på vilka branscher de spenderat pengarna, färdstätt, bokningsform, syfte med resan och mycket annat.

TDB ger data för alla svenska övernattningar utanför den egna bostaden, oavsett boendeform. Totalt görs en uppdelning på 25 olika boendeformer där övernattningar hos släkt och vänner samt i egna fritidshus är de två största kategorierna. Utländska övernattningar erhålls från SCB (se rubrik ovan) avseende kommersiella övernattningar. RESURS har data på utländska övernattningar hos släkt och vänner, samt, genom egna undersökningar, data på utländska övernattningar i fritidshus. Det senare avser främst södra Sverige och kommuner som gränsar mot Norge.

I TDB finns även fakta om utländska övernattningar hos släkt och vänner i Sverige. Detta bygger på 24 000 intervjuer från 2012 och ger ett bra resultat totalt för Sverige, men också för län och större orter. Dessa data finns också med uppdelning på nationalitet och resmånad. Fram till 2011 byggde resultatet på 6 000 årliga intervjuer där korrespondenterna tillfrågades om antal utländska övernattningar det senaste året. Från 2012 intervjuas om utländska övernattningar senaste månaden vilket innebär att ”glömskeeffekten” blir mindre.

Övrigt

Resestatistik för vägar, tåg och flyg levereras från Transportstyrelsen och ShipPax Information i Halmstad svarar för färjestatistik.

GENOMFÖRANDE

För området har vi ställt i ordning en "Anläggnings-sammanställning". Där finns alla basfakta samlade för alla kategorier. Källorna är följande:

Övernattningar/besök

Kommersiella övernattningar, hotell, stugbyar, vandrarhem och camping kommer från SCB/Tillväxtverket. Utnyttjande av privata fritidshus, släkt/vänbesök, vild camping och andra boendeformer kommer från TDB. Från TDB kommer även dagbesök avseende resor över 10 mil, enkel väg, men från 2013 registreras alla turistiska dagresor i TDB, oavsett reslängd. Enligt internationell definition räknas alla övernattningar i fritidshus som "turistiska" oavsett var huset är beläget.

Från TDB kommer också data på utländska övernattningar hos släkt och vänner i Sverige. Dessa data bygger på intervjuer med 24 000 hushåll från och med 2012.

Utlägg/utläggsmönster

Besökarnas utlägg och utläggsmönster är tagna från TDB. Observera att samtliga utlägg och omsättningstal är inklusive moms. Med utläggsmönster avses vilka branscher som besökaren spenderar pengar på, allmänt kallat "Turistkronan".

Från 2009 har RESURS anpassat "Turistkronan" för regionala och lokala turistområden. Sverige har här delats in i olika "turistklasser", där varje område/"klass" består av kommuner med likartad storlek och likartad turism. Närmare information kan erhållas från RESURS.

Från 2009 använder RESURS också den logiintäkt som hotellen rapporterar till SCB som grund för den totala konsumtionen för hotellgästerna.

Sysselsättning/Skatteintäkter

För att få fram sysselsättning har omsättningen för varje bransch dividerats med omsättning/anställd i respektive bransch. Här har RESURS unika fakta för varje enskild kommun i Sverige. Skatteintäkterna bygger på kommunens egna skatteintäkter i förhållande till skatteutjämning och invånarantal, samt utdebitering av kommunal- och landstingskatt, alla uppgifter kommer från SCB.

TuristEkonomiska Modellen, TEM[®]

Samtliga uppgifter har databehandlats i en modell, TEM, speciellt anpassat för ändamålet och dessutom i enlighet med den fastställda definitionen. Modellen introducerades av Turistrådet 1988 och ägs numera av RESURS, samt är ett registrerat varumärke.

VANLIGA FÖRKORTNINGAR INOM TURISM

Inom turismen finns ett stort antal förkortningar som kan behöva en närmare förklaring. Här listar vi några av dessa förkortningar som används i de skrifter som RESURS utför.

- WTO World Tourism Organization, numera även förkortat till UNWTO, se www2.unwto.org
- WTTC World Travel and Tourism Council, se vidare www.wttc.org
- SCB Statistiska Centralbyrån. SCB citeras ofta eftersom de har massor av statistik som berör turismen i olika sammanhang. Detta gäller främst inkvarterings- och omsättningsstatistik
- SCR Sveriges Camping- och Stugföretagares Riksorganisation med säte i Göteborg. De var tidigare ansvarig för campingstatistik, men detta togs över av SCB 2008, se vidare www.scr.se
- TDB Rese- och TuristDataBasen. TDB är en marknadsundersökning av svenskarnas resande och är nu inne på sitt 25 år och visar data på svenskarnas resande, se vidare sidan 13-14.
- Gn Gästnatt/gästnätter eller en övernattnig. En person som bor i enkelrum en natt på hotell ger 1 gn (1 gästnatt), om två personer bor på ett dubbelrum på hotell ger detta 2 gn.
- Rn Rumsnatt/rumsnätter. Detta avser sålda rum varje natt. Om två familjer med tre personer vardera hyr var sitt rum en natt ger detta 2 rn och 6 gn
- Sn Stugnatt. Detta avser samma som ovan, antal uthyrda stugor en natt. Om en familj på fem personer hyr en stuga en natt ger detta 1 sn och 5 gn.
- Cn Campingnatt. Detta avser uthyrda platser för husvagn/husbil/tält per natt. Om två familjer med tre personer vardera kommer med husvagn och stannar en natt ger detta 2 cn och 6 gn.
- Bn Båtnatt. Detta avser antal båtar under en viss tidsperiod, men gn är ofta betydligt högre eftersom fler än en övernattar i varje båt.
- BRP Många efterfrågar turismens andel av BRP, Bruttoregionalprodukt, eller förädlingsvärde. Detta är dock inte möjligt utan flera års fördröjning. Senast redovisade BRP för en svensk kommun avser preliminärt resultat för 2012. SCB har arbetat i flera år med att finna metod att ange turismens andel av BRP på länsnivå utan att ha lyckats hitta en bra metod för detta.

PRESENTATION AV RESURS

RESURS för Resor och Turism i Norden AB är ett konsultföretag inom resor och turism, bildat 1987 som dotterbolag till dåvarande Sveriges Turistråd (ägt till vardera hälften av Staten och turistnäringen) och privatägt sedan 1992.

RESURS är helt oberoende i förhållande till det offentliga, branschorganisationer och kommersiella aktörer. RESURS verkar uteslutande inom sektorn resor och turism.

RESURS' affärsområden är:

- △ Turistekonomiska effektberäkningar och statistik, bl.a. för Tillväxtverket och huvuddelen av Sveriges kommuner.
- △ Marknadsundersökningar för konferensmarknaden, affärsresor, varumärken och evenemang.
- △ Strategisk planering, destinationsutveckling, marknads- och produktkunskap, affärsanalyser (t.ex. bedömningar av hotelletablering eller utbyggnad, skapande av attraktioner, nöjesparker, museer) och produktutveckling.
- △ RESURS äger **TuristEkonomiska Modellen (TEM[®])**, en modell för beräkning av ekonomiska, sysselsättnings- och skattemässiga effekter av resor och turism, evenemang och investeringar. RESURS har utfört effektberäkningar av turismens betydelse för samhällsekonomin totalt och fördelat på branscher, sysselsättning och skatteeffekter för mer än 230 av Sveriges 290 kommuner.
- △ RESURS äger och driver **Rese- och TuristDataBasen (TDB[®])**. Vi intervjuar varje år 24 000 svenskar om deras affärs- och fritidsresor i Sverige och till utlandet. TDB har arbetat sedan 1989 och c:a 100 svenskar intervjuas dagligen, året runt, om sina resor. I TDB ställs frågor om antal resor, övernattningar, boendeform, färd sätt, syfte, bokningssätt, spenderade pengar och mycket annat. Totalt finns data om mer än 500 000 resor i TDB.